

L'HERÀLDICA CÍVICA A L'ALT CAMP

Armand de Fluvià i Escorsa

El escuts —com les banderes— són els símbols representatius per excel·lència dels estats i les nacions, també ho són de les comarques i dels municipis, i llurs ciutadans s'hi senten identificats. Considerant això, la Generalitat, quan el 1981 va aconseguir la transferència de la competència sobre l'oficialització dels símbols municipals, va voler acabar amb l'enorme desgavell que regnava a Catalunya en aquest tema. Eren molt pocs els municipis que tenien un escut que s'ajustés respectuosament a la seva història i a la normativa heràldica. És per això que des d'aquella data, el Departament de Governació, a través de la Direcció General d'Administració Local, cada quatre o cinc anys ha anat enviant oficis als ajuntaments instant-los a oficialitzar llurs símbols representatius d'acord amb el Reglament de símbols dels ens locals de Catalunya. Des d'aquella data ja s'han oficialitzat 598 escuts i 258 banderes dels 946 municipis catalans.

Pel que fa a la comarca de l'Alt Camp, cal assenyalar que dels seus vint-i-tres municipis, catorze escuts ja han estat oficialitzats, set tenen l'expedient aturat o en tràmit i dos no han respost mai les cartes que des d'aquella Direcció General els han estat dirigides.

Els que no han mostrat cap interès per l'oficialització són:

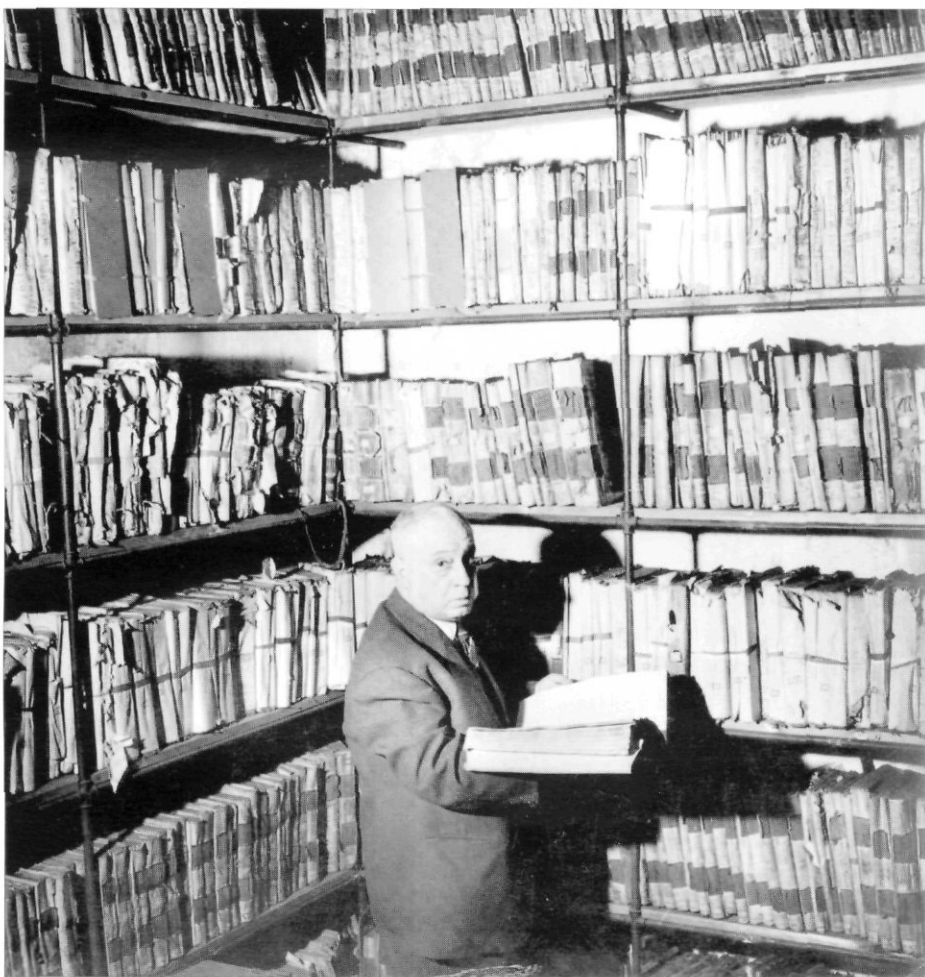
els Garidells: no ha tingut mai escut i el que usa és un segell amb el senyal d'una torre torrejada.

el Rourell: li esdevé el mateix. Tampoc no ha tingut mai un escut, i empra un segell amb el senyal d'un arbre, que cal suposar que es tracta d'un roure perquè hom no en distingeix les fulles.

Els escuts oficialitzats són els dels següents municipis:

Alcover: d'atzur (blau), el senyal parlant de mig vol abaixat d'or (groc).

Alió: partit, 1r d'argent (blanc), el senyal parlant d'un mig vol d'atzur; 2n d'or, una creu de santa Tecla de sable (negre).

Retrat de Jesús Ernest Martínez Ferrando a l'Arxiu de la Corona d'Aragó l'any 1961, fet per Pere Català i Roca. MUSEU DE VALLS / DONACIÓ DE PERE CATALÀ I ROCA

- Bràfim:** de sinople (verd), una ermita o santuari de sable tancat d'argent que ressaltava sobre un bordó de pelegrí d'or posat en barra amb la carbassa ataronjada (atribut de sant Jaume).
- la Masó:** d'argent, una creu plena del temple de gules (vermell) i que ressaltava, el senyal parlant d'una domus (casa fortificada) de sable.
- el Milà:** de porpra (entre morat i violeta), el senyal parlant d'un milà d'or que aferra una fletxa de sable.
- Montferri:** d'or, el senyal parlant d'un mont creuat d'una creu patriarcal patent de sable.
- Nulles:** de porpra, un anyell pasqual d'argent, que porta la banderola de gules creuada d'argent (atribut de sant Joan Baptista).
- el Pla de Santa Maria:** d'atzur, una muralla entre dues torres somades d'una creu llatina d'or.
- el Pont d'Armentera:** d'atzur, el senyal parlant d'un pont d'or de tres ulls sobremuntat d'una creu patent d'or i acostat de dos bàculs d'abat d'or (pel monestir de Santes Creus).

Fotografia de Santes Creus feta per Pere Català i Roca l'any 1959 i publicada a la primera edició de la Guia de Catalunya de Josep Pla. MUSEU DE VALLS / DONACIÓ DE PERE CATALÀ I ROCA

Querol: d'or, un castell de gules (el del municipi) acostat de dos cérvols d'atzur (armes dels Cervelló)

la Ribà: D'atzur, un molí paperer d'or acompanyat al peu d'un geminat ondat d'argent en faixa.

Rodonyà: d'argent, un mont de sinople movent de la punta somat d'un castell d'atzur (el del municipi) i carregat d'un anyell pasqual d'argent ajagut que porta la banderola de gules creuada d'argent (atribut de sant Joan Baptista).

Vallmoll: d'or, el senyal parlant de tres molls de gules ullats d'or, el del centre contornat.

Valls: de gules, una faixa d'argent.

Els municipis els expedients dels quals estan aturats o en tràmit són:

Aiguamúrcia: partit d'atzur i d'argent, sobre la partició ressalta una creu patriarcal patent de sable (pel monestir de Santes Creus). Aturat des del 1996.

Cabra del Camp: partit, el 1r de sinople, el senyal parlant d'una cabra d'argent, i el 2n, d'or, quatre pals de gules (pels comtes de Barcelona). Aturat des del 1990.

Figuerola del Camp: d'or, el senyal parlant d'una fulla de figuera de sinople. Aturat des del 1990.

Mont-ral: de sinople, el senyal parlant d'un mont de porpra movent de la punta somat d'una corona reial d'or. Aturat des del 1990.

Puigpelat: de sable, el senyal parlant d'un mont de gules movent de la punta, carregat d'una creu de Malta i sobremuntat d'un muntant i una flor de lis d'argent, l'un damunt de l'altre (per la Verge Maria). Aturat des del 1989.

Vilabella: de gules, un castell d'argent sobremuntat d'una creu de santa Tecla de sable perfilada d'or. Aturat des del 1981.

Vila-rodona: d'atzur, una muralla de dues torres d'argent, acompanyada al cap d'una graella d'or en pal amb rel mànec a baix (atribut de sant Llorenç), i a la punta d'una faixa ondada d'argent (pel riu Gaià). Aturat des del 1994.

Pel que fa a l'escut del Consell Comarcal de l'Alt Camp es troba aturat des del 1988. La meua proposta, atesa la importància que els calçots, des de diferents punts de vista, tenen a la comarca, és la d'un escut de sinople, amb un calçot d'argent, molt identificatiu de la comarca, i, com a totes les comarques, una bordura componada d'or i de gules, els colors de Catalunya. En l'heràldica europea, i principalment l'anglesa, la figura del calçot és bastant freqüent, tant a l'heràldica cívica com a la corporativa. També fou famosa l'empresa dels Tres Calçots, dels Visconti, ducs de Milà.